Καταλαλιά: θάνατος με το στόμα, θάνατος με το αυτί (Όσιος Εφραίμ ο Σύρος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 4 Μαρτίου, 2019

Αδελφέ, να μην ανέχεσαι αυτόν που καταλαλεί, ακόμη και αν λέει την αλήθεια, για να μη γίνεις συμμέτοχός του στην καταστροφή . Γιατί αν συμβεί να πει κάποιος δίκαια κακό τον βασιλιά που έσφαλε, κανείς από τους παρόντες δεν ανέχεται να ακούσει αυτά που λέγονται εναντίον του βασιλιά. Αν όμως σταθεί κανείς και ακούσει, μία τιμωρία αποφασίζεται και για τους δυο: ο ένας θανατώνεται γι' αυτά που είπε, και ο άλλος επειδή τα άκουσε. Μιλά για κάποιον ο ψεύτης και εσύ στρέφεις το αυτί σου σε αυτόν, και τον θάνατο που βγάζει από το στόμα του τον δέχεται η αγκαλιά της ακοής σου· και παίρνοντας το φαρμακερό προζύμι του ψεύδους το ζυμώνεις μέσα σου.

Από πού βρήκε είσοδο ο θάνατος στον άνθρωπο; Δεν ήταν από την **ακοή**; Με αυτήν η Εύα δέχτηκε τα λόγια του φιδιού και μέσω αυτής, από τότε μέχρι σήμερα, συνηθίζει να εισέρχεται η καταστροφή. Γιατί **ο διάβολος μπορεί να θανατώνει αυτόν που σωπαίνει μέσω εκείνου που μιλά· και αυτόν που δεν μπορεί να τον θανατώσει με το στόμα, τον θανατώνει με το αυτί.**

Κάποτε, παρόλο που οι δαίμονες έλεγαν την αλήθεια, ο Σωτήρας δεν ανέχτηκε να τους ακούσει (Λουκ. 4:35). Επίσης και οι απόστολοι δεν δέχτηκαν να ακούσουν τον δαίμονα που τους εγκωμίαζε (Πραξ. 16:16-18), για να μη φωλιάσει η φαρμακερή φωνή του στην καθαρή ακοή τους, και έτσι να μη δέχονται ούτε το ψέμα. Γιατί**ο πανούργος δαίμονας συνηθίζει να ανακατώνει το ψέμα με την αλήθεια, και αφού εξαπατήσει έτσι τους απλοϊκούς, τους γκρεμίζει στο βάραθρο της απώλειας.**

Το φίδι, αν και τρώει γλυκιά τροφή, τη μεταβάλλει αμέσως σε δηλητήριο, και αν το μεταδώσει σε κάποιον, αλίμονο σε εκείνον. Έτσι και **μέσα από την αλήθεια μπορεί να διοχετευτεί το ψέμα**, σαν δηλητήριο γεμάτο με θάνατο. Μέσα δηλαδή στα γλυκύτατα λόγια του δαίμονα κρύβεται φοβερό και ολέθριο δηλητήριο, που δεν το καταλαβαίνουν οι πολλοί.

Παρόμοια και ο Ισκαριώτης, με το να κρύψει την απάτη στο φίλημα του στόματος και στην ειρηνική γλώσσα, ετοίμασε την προδοσία του καρδιογνώστη Κυρίου (Μαρκ. 14:43-46). Αν ο ψεύτης φάνηκε τέτοιος απέναντι στον Δημιουργό, σ' εσένα πώς θα φερθεί; Ο Σωτήρας παρέδωσε τον εαυτό του στον θάνατο, αλλά δεν παρέδωσε την

ακοή του στη φωνή του ψεύτη. Άνοιξε το στόμα του και γεύτηκε ξίδι με χολή (Ματθ. 27:34), δεν πρόσφερε όμως το αυτί του να δεχτεί τα λόγια του βρωμερού. Έδωσε το στόμα του να το φιλήσει ο προδότης, δεν έδωσε όμως απόκριση στον απατεώνα.

Και εσύ, δίνε το στόμα σου να το φιλήσει ο ψεύτης, μην του δώσεις όμως την ακοή σου· γιατί το φίλημα αυτόν θα καταδικάσει, ενώ με την ακοή θα σε θανατώσει η γεύση των λόγων του. Καλύτερα όμως θα κάνεις αν αποφύγεις εντελώς τη μυρωδιά και τη γεύση του δηλητηρίου.

Γιατί από τον καπνό φεύγεις αμέσως, ενώ τον ψεύτη τον ακούς ευχάριστα; Αποστρέφεσαι τη δυσωδία, και κάθεσαι κοντά στον φιλοκατήγορο; Όλα τα μέλη σου οφείλεις να τα φυλάξεις όπως πρέπει από τα βλαβερά. Αν το σώμα σου είναι αθώο από την πορνεία, **φύλαξε το στόμα σου από την καταλαλιά**. Το στόμα δεν μπορεί να μοιχεύσει, μπορεί όμως να πει ψέματα και να συκοφαντήσει και να σου προξενήσει την ίδια καταστροφή. Γιατί αν ένα μέλος σου είναι ένοχο, θα τιμωρηθείς ολόκληρος, εξαιτίας του μέλους εκείνου που θα καταδικαστεί.

Ο στρατιώτης έχει όλο το σώμα καλυμμένο με σιδερένιο θώρακα· αν όμως μια από τις πολύ μικρές τρύπες του θώρακα ανοίξει περισσότερο και αφήσει το βέλος να περάσει, προξενεί τον θάνατο στον γενναίο. Έτσι και με τη **θύρα του αυτιού· αν βρεθεί ανοιχτή σε εκείνον που καταλαλεί, αφήνει να εισχωρήσει φοβερή καταστροφή γι' αυτόν που ακούει.** Αυτή μάλιστα η θύρα είναι τόσο μεγάλη, ώστε από αυτήν χώρεσε ο τόσο μεγάλος θάνατος και μπήκε μέσα στον κόσμο, και ενώ καταπίνει όλες τις γενεές, μένει αχόρταστος. **Ας κλείσουμε λοιπόν καλά τα αυτιά μας** με πόρτες και αμπάρες, **για να μην μπει μέσα η κακολογία.**

Μην καταφρονήσεις την καταλαλιά σαν κάτι το ασήμαντο και όχι θανατηφόρο. Η Μαριάμ έγινε λεπρή σαν το χιόνι, επειδή τιμωρήθηκε για έναν κακό λόγο (Αριθ. 12:10 και 1-2). Αν εκείνη, ενώ ήταν προφήτισσα, τιμωρήθηκε φρικτά για την κακολογία, πόσο μεγάλη θα είναι η τιμωρία γι' αυτούς που επιδίδονται στις καταλαλιές; Αν και η Μαριάμ είπε την πραγματικότητα, αποδοκιμάστηκε η αλήθεια της, επειδή την είπε με κακολογία. Το ίδιο και αν πει κανείς καταλαλιά δίκαια, το δίκιο του είναι γεμάτο με άδικο. Δηλαδή, ή έλεγξε τον άλλο δίκαια ή μην τον κατηγορήσεις κρυφά. Γιατί **η δικαιοσύνη περιφρονείται, όταν είναι ανακατωμένη με την κακία της δολιότητας**. Η τροφή θανατώνει, όταν μέσα της κρύβει δηλητήριο.

Από τα φανερά να καταλάβουμε εκείνα που δεν φαίνονται. Στη Μαριάμ ας δούμε να απεικονίζεται η αλήθεια. Όλο της το σώμα έγινε λεπρό στα φανερά, επειδή με όλη την ψυχή αμάρτησε χωρίς να φανεί. Με τη βλάβη που φαινόταν αντιλήφθηκε τη βλάβη που έπαθε χωρίς να το καταλάβει. Με την αποκρουστική λέπρα έμαθε πόσο κακή και μισητή είναι η κακολογία, και το ορατό σώμα έγινε καθρέφτης τής μέσα σε

αυτό αόρατης ψυχής. Με τη φθορά της σάρκας διδάχτηκε πώς διαφθείρεται η καρδιά που αγαπά την καταλαλιά. Με τον εξωτερικό άνθρωπο κατάλαβε τι έπαθε ο εσωτερικός της άνθρωπος. Όπως δηλαδή εκείνη στράφηκε εναντίον του αδελφού της, έτσι στράφηκε εναντίον της το ίδιο της το σώμα, ώστε από τον ίδιο τον εαυτό της να μάθει πόσο μεγάλο καλό ήταν γι' αυτήν η ένωση της αγάπης. Τα μέλη της έγιναν αντίπαλοί της, επειδή και εκείνη έγινε αντίπαλος του αδελφού της, έτσι ώστε με την αντιπαλότητα του σώματος να φροντίσει να αποκτήσει ειρήνη και ομόνοια με τον αδελφό της.

(Από το βιβλίο: ΕΥΕΡΓΕΤΙΝΟΣ, τόμος Β', Υπόθεση ΜΘ' (49), σελ. 396. Εκδόσεις "Το Περιβόλι της Παναγίας", Θεσσαλονίκη 2003)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org*)*